

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 39C/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1718201506
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Daxner
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2019:1718201506.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok so sídlom v Pezinku sudkyňou JUDr. Ingrid Daxner v právnej veci žalobcu: E. P., X.. X.X.XXXX, V. L. L.F. XXX/XX, R. E., štátny občan SR, zastúpený advokátom Mgr. Tomášom Szabom, so sídlom v Bratislave, Radvanská 23, za účasti intervenientov na strane žalobcu: X/ E. P., X.. XX.X.XXXX, V. L. Š. XXX/XX, R. E., štátny občan SR, zastúpený advokátom Mgr. Tomášom Szabom, so sídlom v Bratislave, Radvanská 23, X/ H.. F. P., X.. XX.X.XXXX, V. L. X. H. XX, R. E., štátny občan SR, proti žalovanej: S. Š., X.. X.X.XXXX, V. L. J. XXX/X, R. E., štátny občan SR, zastúpená HUDEC s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Lazaretská 23, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 4.9.2017 a o určenie, že nehnuteľnosť je súčasťou dedičstva, takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu zamietá.

Súd priznáva žalovanej plný nárok na náhradu trov konania, o ktorej výške nároku rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 12.7.2018, doručenou súdu dňa 16.7.2018, sa žalobca domáhal, aby súd určil, že kúpna zmluva zo dňa 4.9.2017, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol zapísaný na základe Y.-XXXX/XXXX, uzatvorená medzi S. Š., K.. P., X.. X.X.XXXX, V. L. J. XXX/X, R. E., ako kupujúcou a V. P., K.. H., X.. XX.X.XXXX, B. G. XX.X.XXXX, naposledy bytom L. XXX/XX, R. E., ako predávajúcou, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 vzhľadom k celku na nehnuteľnosti parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 392m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 21m², zastavané plochy a nádvoria, zapísaných na LV č. XXX pre okres J., obec R. E., katastrálne územie R. E., je neplatná.

2. Žalobu skutkovo odôvodnil tvrdením, že je podielovým spoluvlastníkom týchto nehnuteľností o veľkosti podielu 1 k celku, ako je zapísané na LV č. XXX pre okres J., obec R. E., katastrálne územie R. E.. Pri prejednávaní dedičstva po predávajúcej V.B. P., zomrelej dňa 26.1.2018 sa dozvedel, že podiel o veľkosti 1 na nehnuteľnostiach nie je predmetom dedičstva z titulu prevodu vlastníckeho práva na žalovanú kúpnu zmluvou zo dňa 4.9.2017, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol zapísaný na základe Y.-XXXX/XXXX. Zo zápisnice o prejednaní dedičstva jednoznačne vyplýva, že predávajúca bola približne od začiatku roka 2017 nevidomá; žalovaná bola poberateľkou peňažného príspevku na opatrovanie predávajúcej. Z dôvodu nevidomosti predávajúca ani nepodpísala zápisnice o vykonaní kontroly stavu poskytovania opatery, vykonanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Nevidomosť predávajúcej bola pravdepodobne zrejmá aj neziskovej organizácii, ktorá na základe zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby poskytovala predávajúcej služby v dohodnutom rozsahu, keďže predávajúca nepodpisovala za ostatné mesiace jej života mesačné výkazy, slúžiace ako podklad k fakturácii poskytovaných služieb. V roku 2017 predávajúca nebola schopná rozpoznať svojich rodinných príslušníkov a už vôbec nebola schopná prečítať, resp. podpísať dokumenty. Má za to, že v čase podpisu zmluvy bola predávajúca úplne slepá, ako aj nedoslýchavá a že pri podpisovaní zmluvy neboli dodržané ustanovenia Občianskeho

zákonníka ohľadom predpísanej formy právneho úkonu /úradnej zápisnice/ vzhľadom na nevidomosť a nedoslýchavosť predávajúcej, z čoho vyplýva absolútna neplatnosť tohto právneho úkonu, ktorá nastáva zo zákona, každý sa jej môže dovolať a súd je povinný na ňu prihliadať z úradnej moci.

3. Za prostriedky procesného útoku žalobca v žalobe označil listinné dôkazy, ktoré k žalobe aj pripojil: výpis z LV č. XXX pre okres J., obec R. E., katastrálne územie R. E., uznesenie Okresného súdu Pezinok sp. zn. XXD XX/XXXX, G. XX/XXXX zo dňa 29.5.2018 s opravným uznesením zo dňa 6.6.2018, zápisnicu z prejednávania dedičstva zo dňa 29.5.2018, zmluvu o poskytovaní opatrovateľských služieb a ďalej označil: kúpnu zmluvu zo dňa 4.9.2017, výsluch „účastníkov konania“ a svedkov - pracovníčok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok a Charity Modra n.o..

4. K doručenej žalobe sa žalovaná písomne zo dňa 15.11.2018 vyjadrila tak, že žaloba trpí vadou /ide o určovací žalobu podľa § 137 písm. c/ C.s.p., ale žalobca v žalobe netvrdí naliehavý právny záujem na jej podaní, pričom nejde o stav, v zmysle ktorého by malo z právneho predpisu vyplývať, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať/, je nedôvodná a žiada ju zamietnuť. Poprela, že by uzavrela dňa 4.9.2017, ako uvádza žalobca, kúpnu zmluvu, ktorou by nadobudla akýkoľvek spoluvlastnícky podiel na predmetnej nehnuteľnosti, ktorá tak ako bola v žalobe označená, k žalobe ani nebola pripojená, preto sa k nej nevie vyjadriť. Uviedla vlastné skutkové tvrdenie v tom, že kúpnu zmluvu, na základe ktorej bol povolený vklad jej spoluvlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti s ňou jej mama uzavrela dňa 3.7.2017. Nie je pravdou, že by bola mama nevidomá, ako ani že v roku 2017 nebola schopná rozpoznať svojich rodinných príslušníkov, resp. nevedela čítať a podpísať dokumenty, ešte na rodinnej oslave dňa 22.5.2017 sa bola schopná sama najesť, riadne komunikovala so svojim okolím, žiadne zdravotné pomôcky na zrak nemala a sama ich odmietala.

5. Vo vyjadrení k žalobe žalovaná neoznačila žiadne prostriedky procesnej obrany.

6. V písomnom vyjadrení zo dňa 8.4.2019 žalobcu k vyjadreniu žalovanej k žalobe, žalobca zotrval na podanej žalobe o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 4.9.2017 /označil ju dátumom 4.9.2017 podľa údajov, uvedených na liste vlastníctva č. XXX/ tvrdiac, že namieta jej absolútnu neplatnosť z dôvodu nedodržania zákonom stanovenej formy právneho úkonu, na ktorú neplatnosť musí súd podľa jeho názoru prihliadať aj bez návrhu a z úradnej moci. Doplnil, že má za to, že išlo tiež o simulovaný právny úkon s ohľadom na kúpnu cenu. Na podanej žalobe má naliehavý právny záujem, ktorý je daný tým, že medzi ním a žalovanou je stav objektívnej právnej neistoty, je ohrozením jeho právneho postavenia a toto nie je možné odstrániť inými právnymi prostriedkami, naviac vyhovujúci rozsudok môže byť jedným z predpokladov pre vykonanie obnovy vlastníckeho práva vlastníka, ak došlo k porušeniu jeho vlastníckeho práva z dôvodu absolútne neplatného právneho úkonu. Ďalej vo vyjadrení doplnil, že dňa 3.7.2017 mala neb. V. P., K.. H.Á. podpísať svoju poslednú vôľu, ktorá bola predložená pri prejednávaní dedičstva. V rámci dedičského konania boli k tomu vypS. R.. B. Y. S. F., N. Y. B. S. J. B. G. XX.X.XXXX, E. Y., Ž. Y. Č., F. J.F. Z. J., L. X. a žalovaná pri prejednávaní dedičstva uviedla, že „v čase spísania a podpisovania uvedeného závetu bola poručiiteľka nevidiaca“. V závere svojho vyjadrenia žalobca rozšíril žalobný petit alternatívne aj o určenie, že nehnuteľnosti parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 392m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 21m², zastavané plochy a nádvoria, zapísané na LV č. XXX pre okres J., S. R. E., katastrálne územie R. E., sú súčasťou dedičstva po nebohej V. P., K.. H., nar. XX.X.XXXX, zomrelej dňa XX.X.XXXX, naposledy bytom L. XXX/XX, R. E..

7. K vyjadreniu žalobca pripojil zápisnicu o pojednávaní súdneho komisára Okresného súdu Pezinok zo dňa 29.5.2018 v dedičskej veci, vedenej pod sp. zn. XXD XX/XXXX, G. XX/XXXX, fotokópiu kúpnej zmluvy zo dňa 3.7.2017 a navrhol vykonať dôkaz pripojeným spisom Okresného súdu Pezinok v dedičskej veci, vedenej pod sp. zn. XXD XX/XXXX, G. XX/XXXX.

8. K vyjadreniu žalobcu zo dňa 8.4.2019, súčasťou ktorého bola aj zmena žaloby, sa žalovaná písomne zo dňa 7.5.2019 vyjadrila okrem pôvodného stanoviska aj námietkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, tiež že alternatívnym petitom sa domáha žalobca určenia že predmetné nehnuteľnosti sú súčasťou dedičstva po jej mame v celosti, hoci tieto sú v podielovom spoluvlastníctve žalobcu a žalovanej a tiež že žalobcom označený alternatívny žalobný petit je zmätočný, neumožňuje jej v prípade úspechu žalobcu právo voľby, ktorý z nich vykoná, keďže určovací rozsudok nie je exekučným titulom. Okrem toho žalobca tvrdí naliehavý právny záujem nijak nekonkretizoval ani dodatočne. Jeho dedičský podiel na majetku jej mamy, ustálený v dedičskom konaní, predstavuje 1/14-tinu. Za života jej mamy bol ňou obdarovaný časťou domu a polovicou práve pozemkov parc. reg. „C“ č. XXXX/XX C. XXXX/XX, pričom v rámci dohody dedičov zo dňa 29.5.2018 tento majetok nebol započítavaný na dedičstvo žalobcu v zmysle § 484 Obč. zák., čo však do budúca nie je vylúčené a započítaním nastane stav, že žalobca už nebude mať žiaden ďalší majetkový nárok, keďže podiel na pozemkoch 1 /teraz mu patriaci/ po započítaní na jeho dedičský podiel 1/14 /resp. 1/7/ tento dedičský podiel úplne skonzumuje.

9. Podaním zo dňa 24.5.2019, doručeným súdu dňa 28.5.2019 a podaním zo dňa 25.7.2019, doručeným súdu dňa 2.8.2019, z vlastného podnetu vstúpili do konania na strane žalobcu intervenienti E. P. C. H., F. P., ktorí odôvodnili svoj právny záujem na výsledku sporu tým, že ako dedičia zo zákona po neb. V. P., rod. H., rozhodnutím súdu v tejto veci môžu byť dotknutí na svojich právach, nakoľko by im mal prináležať dedičský podiel /1/7 a 1/14/ na predmetných nehnuteľnostiach, ktoré sú v súčasnosti v spoluvlastníctve žalovanej.

10. Zmenu žaloby súd pripustil na pojednávaní dňa 28.5.2019.

11. Súd vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu, potrebnom pre rozhodnutie vo veci prednesom žaloby a stanoviska žalovanej ich právnymi zástupcami, oboznámením listinných dôkazov žalobcu, na návrh žalobcu pripojeným spisom Okresného súdu Pezinok v dedičskej veci, vedenej pod sp. zn. XXXD XX/XXXX /konkrétne uznesenie zo dňa 29.5.2018 doslovným čítaním okruhu dedičov/ a spisom Okresného úradu Pezinok, katastrálneho odboru č. Y. /konkrétne kúpnej zmluvy zo dňa 3.7.2017/ a zistil nasledovný skutkový stav:

12. Podľa stavu zápisu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX pre okres J., obec R. E., katastrálne územie R. E., parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 392m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 21m², zastavané plochy a nádvoria, sú ich podielovými spoluvlastníkmi žalobca /o veľkosti 1 k celku/ právnym titulom dedenia a darovania / Y. XXX/XX C. XXXX/XX/ a žalovaná /o veľkosti 1 k celku/ právnym titulom kúpy /Y. XXXX/XXXX vklad povolený 4.9.2017/.

13. Podľa obsahu spisu katastrálneho konania, vedeného Okresným úradom Pezinok pod sp. zn. Y. XXXX/XXXX, žalovaná, ako kupujúca, nadobudla tieto nehnuteľnosti odplatne na základe písomnej kúpnej zmluvy, uzatvorenej dňa 3.7.2017 s predávajúcou V. P., K. H., nar. dňa 22.5.2017, v spojení s dodatkom č. 1 zo dňa 21.8.2018. Obe listiny vlastnoručne podpísala predávajúca pred Mestom Svätý Jur. Vecnoprávne účinky zmluva nadobudla rozhodnutím katastrálneho orgánu dňa 4.9.2017.

14. Podľa uznesenia súdneho komisára Okresného súdu Pezinok č.k: XXD/XX/XXXX-XX, G. XX/XXXX zo dňa 29.5.2018, právoplatného dňa 19.7.2018 /v spojení s opravným uznesením zo dňa 6.6.2018/, vydaného v dedičskej veci po poručiťke V. P., rod. H., nar. dňa 22.5.2017 a zomrelej dňa 26.1.2018, dedičmi sú: J. H., Y. Š., K. H., P. S., K. H., vnuci poručiťky, S. Š., K. P. /žalovaná/, U. L., rod. P., dcéry poručiťky, Š. P., syn poručiťky, E. P. /žalobca/, F. P., rod. P. /intervenient/, vnuci poručiťky, C. P. a E. P. /intervenient/, synovia poručiťky.

15. Podľa obsahu tohto rozhodnutia v dedičskom konaní po poručiťke V. P. predmetom dedenia neboli nehnuteľnosti parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 392m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXXX/XX parcela reg. „C“ o výmere 21m², zastavané plochy a nádvoria, zapísané na LV č. XXX pre okres J., obec R. E., katastrálne územie R. E., ani prípadné spoluvlastnícke podiely k nim.

16. Podľa obsahu tohto rozhodnutia v dedičskom konaní po poručiťke V. P. v čl. II. výrokovej časti uznesenia zo dňa 29.5.2018 bola schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva /dedilo sa zo zákona po tom, čo medzi dedičmi po vykonanom dokazovaní nebolo sporné, že alografný závet poručiťky zo dňa 3.7.2017 je neplatný/. V predmetnom dedičskom konaní nedošlo k sporu o dedičské právo a k vydaniu uznesenia v zmysle § 194 ods. 1 C.m.p., ktorým by súd, konajúci o dedičstve, odkázal toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou.

17. Právny zástupca žalobcu a súčasne intervenienta na strane žalobcu na podanej žalobe, v zmysle jej zmeny, ktorú súd pripustil, v konaní pred súdom zotrval a to aj po výslovnom upozornení súdom na nesúlad medzi určovacím žalobným petitom a listinným dôkazom žalobcu /kúpnu zmluvou zo dňa 3.7.2017/, ako aj výzve na doplnenie odôvodnenia žaloby v časti existencie tvrdeného naliehavého právneho záujmu na požadovaných určovacích žalobách v ich /nezmenenom/ znení. Zotrval na tvrdení o neplatnosti kúpnej zmluvy pre nedodržanie predpísanej formy vzhľadom na nevidomosť predávajúcej v čase uzavretia kúpnej zmluvy, čo chce v konaní preukazovať výsluchmi svedkov.

18. Rovnako tak právny zástupca žalobcu a súčasne intervenienta na strane žalobcu a intervenient na strane žalobcu zotrvali na žalobe a nepredniesli žiaden procesný návrh aj po vykonaní dôkazu oboznámením uznesenia súdneho komisára Okresného súdu Pezinok č.k: XXD/XX/XXXX-XX, G. XX/XXXX zo dňa 29.5.2018, v dedičskej veci po poručiťke V. P., K. H..

19. Právny zástupca žalovanej zotrval na svojej argumentácii, uvedenej vo vyjadrení k žalobe a k zmene žaloby a žalobu žiadal v celom rozsahu zamietnuť.

20. Súd, vyhodnotiac vykonané dôkazy v súlade s ust. §-u 191 C.s.p. úč. od 1.7.2016 dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť z dôvodu jej procesnej neprípustnosti z nasledovných dôvodov:

21. Podľa § 137 písm. c/ C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.
22. Podľa § 137 písm. d/ C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.
23. Podľa § 194 ods. 1 veta prvá C.m.p. ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou.
24. „Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či daná žaloba je vhodný / účinný a správne zvolený/ procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snád' zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom aj tak bude musieť nasledovať iné /ďalšie/ súdne konanie. Za nedovolenú žalobu možno považovať určovací žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, pokiaľ nie je procesne vhodným nástrojom, ktorým sa vyrieši /odstráni/ stav právnej neistoty a ktorým sa vytvorí pevný právny základ vo vzťahu medzi účastníkmi konania“ / rozsudok NS SR 5Cdo 31/2011/.
25. „Naliehavý právny záujem nie je daný, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu; ak požadované určenie má povahu /len/ predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je /nie je/ právny vzťah alebo právo“ /rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 112/2014/.
26. „Možnosť domáhať sa s úspechom poskytnutia právnej ochrany pred súdom formou žaloby, neuvedenej v § 80 O.s.p. /aktuálne § 137 C.s.p.pozn. súdu/ je spravidla podmienená tým, že podaná žaloba /právo ňou uplatnené/ má oporu v právnych predpisoch“ /rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 11/2007 zo dňa 29.1.2008/.
27. „Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu /v takom prípade sa stáva žalobcom/, alebo aby bola proti nemu podaná žaloba /v takom prípade sa stáva žalovaným/. Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia /žalobca/, nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti /žalovaný/, nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide“ / rozsudok NS SR, sp. zn. 3 Cdo 192/2004/.
28. „Žalobe o určenie platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu /zmluvy/ možno vyhovieť len vtedy, ak sa konania zúčastnia /na strane žalobcu alebo žalovaného/ všetci účastníci napadnutého právneho úkonu /zmluvy/, prípadne ich právni nástupcovia; inak je daný nedostatok /aktívnej alebo pasívnej/ vecnej legitímácie“ /rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo 2964/2006/.
29. „Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, pričom súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 z 29. júna 2010), kde zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby“ /nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 266/2014/.
30. Podľa § 77 ods. 1 C.s.p. nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca, alebo ako žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí aj pre ostatných.
31. „V sporovom konaní o určenie, že vec patrí do dedičstva treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p. /aktuálne § 77 C.s.p., pozn. súdu/. Ak sa takého konania nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, nemôže súd návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie“ /rozsudok NS SR zo dňa 27.7.2000, sp. zn. 3 Cdo 131/99/. Obdobne R 65/2003, v ktorom sa uvádza, že všetkých účastníkov konania v dedičstve treba považovať za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%252391'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. / teraz § 77 ods. 1 C.s.p./, a to ako na strane žalobcov, tak i na strane žalovaných. Na rovnakých právnych záveroch spočívajú tiež ďalšie rozsudky NS SR napr. sp. zn. 4 Cdo 120/2009

<aspi://module='JUD'&link='JUD61431SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zo dňa 27.10.2010, sp. zn. 1 Cdo 183/2009 <aspi://module='JUD'&link='JUD74899SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zo dňa 30.5.2011.

32. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

33. Žalobca sa v tomto konaní /správne kumulovanou/ žalobou /viac žalobných petítov, spôsobilých byť samostatným predmetom žaloby/ domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy „zo dňa 4.9.2017“ /odhliadnuc od toho, že čo do označenia správneho dňa uzavretia napadnutej kúpnej zmluvy žalobný petít, aj keď mohol prinajmenšom od doručenia vyjadrenia žalovanej k žalobe, tento nezmenil a v konaní ani existenciu tvrdeného právneho úkonu - kúpnej zmluvy zo dňa 4.9.2017 nepreukázal/, určenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Z hmotnoprávneho ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka vyplýva, kto je účastníkom takéhoto hmotnoprávneho vzťahu: predávajúci a kupujúci. V danom prípade z kúpnej zmluvy, oboznámenej v konaní, predmetom ktorej bol odplatný prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1 k celku nehnuteľností, vedených na LV XXX, parc. č. XXXX/XX reg. „C“ o výmere 392m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXXX/XX reg. „C“ o výmere 21m², zastavané plochy a nádvoria, nachádzajúce sa v katastrálnom území R. E., vyplýva, že na strane predávajúcej vystupovala V.B. P. a na strane kupujúcej žalovaná. Pokiaľ ku dňu tohto rozhodnutia predávajúca zomrela, do jej práv a povinností vstúpili jej právni nástupcovia - dedičia a to všetci tak, ako bol ich okruh ustálený v dedičskom konaní po neb. predávajúcej, zomrelej dňa 26.1.2018, vedenom Okresným súdom Pezinok a ako sú uvedení v rozhodnutí o dedičstve /uznesenie súdneho komisára Okresného súdu Pezinok č.k: XXD/XX/XXXX-XX, G. XX/XXXX zo dňa 29.5.2018/. S poukazom na cit. zák. ustanovenia, čl. 2 ods. 2 C.s.p. a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít /viď body 28. a 29. tohto odôvodnenia/ za procesnej situácie, že žalobca, hoci mal vedomosť o dedičoch predávajúcej /sám bol účastníkom dedičského konania/ a aj na pojednávaní bolo dedičské rozhodnutie oboznámené, do rozhodnutia súdu vo veci neodstránil nedostatok vecnej legitímácie /bolo potrebné, aby všetci dedičia predávajúcej z napadnutej kúpnej zmluvy v spore vystupovali či už na strane žalobcu alebo žalovanej/, preto bolo potrebné žalobu v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy bez potreby vykonania dokazovania na existenciu dôvodov jej absolútnej neplatnosti bez ďalšieho zamietnuť. Z týchto dôvodov aj súd zamietol návrh na vykonanie ďalších dôkazov /výsluch strán sporu a svedkov/.

34. Obdobne v časti o určenie, že nehnuteľnosti, vedené na LV XXX, parc. č. XXXX/XX reg. „C“ o výmere 392m², zastavané plochy a nádvoria a parc. č. XXXX/XX reg. „C“ o výmere 21m², zastavané plochy a nádvoria, nachádzajúce sa v katastrálnom území R. E. sú súčasťou dedičstva po poručiteľke V.B. P. /nesprávne že v celosti, resp. bez vymedzenia veľkosti spoluvlastníckeho podielu, ktorý bol predmetom scudzovacieho úkonu a len ktorý by ev. mohol správne patriť, nie byť súčasťou, do dedičstva/, s poukazom na cit. zák. ustanovenia, čl. 2 ods. 2 C.s.p. a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít /viď bod 31. tohto odôvodnenia/ za procesnej situácie, že žalobca, hoci mal vedomosť o dedičoch poručiteľky /sám bol účastníkom dedičského konania/ a aj na pojednávaní bolo dedičské rozhodnutie oboznámené, do rozhodnutia súdu vo veci neodstránil nedostatok vecnej legitímácie ani v tejto časti konania /bolo potrebné, aby všetci účastníci konania o dedičstve - dedičia v spore vystupovali či už na strane žalobcu alebo žalovanej/.

35. Podľa právneho názoru NS SR, vyjadreného v rozsudku sp. zn. 3Cdo 197/2010 zo dňa 31.7.2012, otázka vecnej legitímácie vyplýva z hmotného práva. Nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offa a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť v zmysle § 5 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%25235'&ucin-k-dni='30.12.9999'> O.s.p. /aktuálne zásadne modifikované ustanovenie § 160 C.s.p., pozn. súdu/. Neposkytnutím poučenia v tomto prípade nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať, lebo súd je povinný poskytnúť účastníkovi iba poučenie o jeho procesných právach. Poučenie o vecnej legitímácii by bolo poučením o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania; také poučenie by ale presiahlo poučovaciu povinnosť súdu. a bolo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania /aktuálne strán sporu, ev. subjektov konania/.

36. Záverom súd dodáva, že ak by aj bola splnená podmienka vecnej legitímácie, za daného stavu by bola žaloba zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu. Vo vzťahu k určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ak by súd v tejto časti žalobe aj vyhovel, nedošlo by k obnoveniu zápisu pôvodného vlastníckeho práva predávajúcej v katastri nehnuteľností, nakoľko predávajúca zomrela, teda právne postavenie žalobcu by sa nestalo istejším, išlo by o nadbytočnú žalobu, procesne neprípustnú a vo vzťahu k žalobnému petitu o určenie, že nehnuteľnosti /správne/ patria /správne/ v podiele 1 k celku do dedičstva po poručiteľke V. P., žalobca neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia o existencii naliehavého právneho záujmu, nejde o prípad, kedy by bol na podanie žaloby odkázaný súdom v dedičskom konaní, v zmysle § 194 ods. 1 C.m.p., nejde o spor o dedičské právo.

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vzhľadom na plný úspech žalovanej v konaní jej súd priznal plný nárok na náhradu trov konania.

38. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník /§ 262 ods. 2 C.s.p./.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok.

Podľa § 127 C.s.p., ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak /§ 232 ods. 2 C.s.p./.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.